

- Ne smejo te priprejeti samo zato, ker si otrok brez spremstva. Če storiš prekršek ali nezakonito dejanje, moraš biti tudi v novi državi obravnavan kot katerikoli drug otrok.
- Tvojo družino se sme iskati le v primeru, da se s tem strinjaš, in da to ne ogroža tebe ali tvoje družine. Samo organizacija, ki je specializirana za iskanje družine, se lahko loti iskanja tvoje družine.
- Glede nastanitve bi se moralo odločiti na podlagi tvoje individualne situacije in v tvojo najboljšo korist. Imeti moraš priložnost živeti pri družini, če pa je najboljša zate, da živiš z ostalimi otroki, ti mora biti omogočeno, da živiš v stanovanjski skupini, ki jo vodijo vzgojitelji. Ne smejo te nastaniti z odraslimi. Pravico imaš obiskati zdravnika, iti v bolnišnico in obiskovati šolo tako kot ostali otroci v novi državi. Starejšim otrokom, ki želijo delati, se usposabljati, ali potrebujejo socialno podporo, mora biti dana priložnost in primerna podpora za to na enak način kot ostalim otrokom.
- Vedno se mora upoštevati tvoja situacija, da se lahko odloči v tvojo najboljšo korist. To je glavni postopek odločanja ali lahko ostaneš v novi državi. Če med postopkom ugotavljanja, kaj je v tvojo najboljšo korist, dopolniš 18 let, se mora sprejemati odločitve, kot da bi bil/bila še vedno mladoleten/mladoletna.
- Omogočena ti mora biti brezplačna pravna pomoč oziroma odvetnik, ki ti pomaga pri vsem v zvezi s tvojo prošnjo za zaščito v novi državi.
- O tvoji prošnji morajo odločati izključno osebe, ki imajo ustrezno znanje o področju zaščite, migracij in otrokovih pravicah. Omogočena ti mora biti pritožba, če misliš, da je odločitev napačna. V vseh primerih, ko se srečaš s pristojnimi organi, te mora spremljati odvetnik ali druga oseba, ki ji zaupaš. Prav tako ti mora biti omogočeno, da

poveš kaj se ti je zgodilo, pri tem pa ti mora biti zagotovljeno čim bolj prijetno ozračje, na primer, da svojo zgodbo zapišeš ali narišeš, če ti to pomaga.

- Pri odločanju o tvoji prošnji za zaščito morajo pristojni organi vedno upoštevati tvojo starost in dejstvo, da bo tebi morda težko razložiti, kaj se je zgodilo tebi in tvoji družini. Pristojni organi ti morajo dovoliti ostati v novi državi, če niso prepričani, kaj se ti bo zgodilo, če ti bivanje v novi državi zavrnejo.
- Nova država mora poskrbeti, da se združiš s svojo družino, če je to varno in v tvojo najboljšo korist.
- Omogočeno ti mora biti bivanje v novi državi, če je to v tvojo najboljšo korist. Razlog je lahko, da ni varno, da se vrneš v svojo državo, ali da tam ni nikogar, ki bi lahko poskrbel zate. Omogočena ti mora biti tudi pomoč, da si v novi državi ustvariš novo življenje.
- Vrnitev v tvojo ali drugo državo ti sme biti omogočena le v primeru, da je to v tvojo najboljšo korist. Če pride do tega, te mora na poti spremljati oseba, ki ji zaupaš. Pred odhodom mora nova država poskrbeti za tvojo varno pot, in da bo ob prihodu domov ali v drugo državo nekdo poskrbel zate, dokler si še mladoleten/mladoletna.

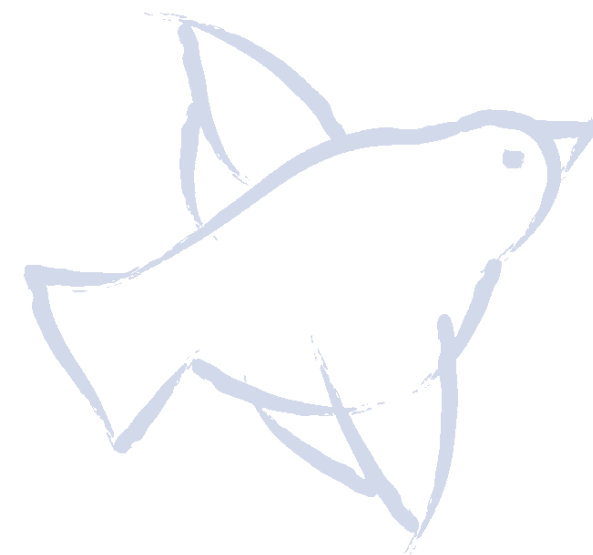
Za več informacij se obrnite na:

Program za otroke brez spremstva v Evropi
www.separated-children-europe-programme.org

S finančno podporo programa
 Evropske komisije Daphne III

NAČELA DOBRE PRAKSE ZA OTROKE BREZ SPREMSTVA

SCEP MLADINSKA MREŽA

&

Separated Children in Europe Programme

Povzeto po Načelih dobre prakse, 2009

Otroci brez spremstva so zapustili svojo državo brez spremstva staršev ali odraslega, ki ga dobro poznajo, in ki bi skrbel za njih. Obstaja več razlogov, zakaj so morali otroci zapustiti svojo državo: iščejo zaščito; si želijo priložnosti za boljše življenje; v drugo državo so jih prepeljali odrasli, ki jih želijo izrabiti v svojo lastno korist. Vsi ti otroci potrebujejo zaščito.

Program za otroke brez spremstva v Evropi (SCEP) je skupina evropskih organizacij, ki si prizadevajo za zaščito otrok brez spremstva in za zagotovitev njihovih pravic. Obstaja tudi SCEP mladinska mreža.

Zloženska ti bo predstavila načela SCEP-a, po katerih bi bila otrokom brez spremstva zagotovljena najboljša skrb in obravnava – kljub temu, da morda tvoje izkušnje kažejo drugače. SCEP in SCEP mladinska mreža predlagata, da izveš, katere so tvoje pravice po Konvenciji o otrokovih pravicah – www.unicef.si.

Mogoče ti bo lažje, če zloženko prebereš skupaj s skrbnikom oziroma z nekom drugim, ki mu zaupaš.

Pomembna načela, ki jih morajo poznati odrasli, ki skrbijo zate, in ki jih srečuješ v procesu imigracije

- Odrasli morajo ravnati odgovorno in v tvojo najboljšo korist. Vsak otrok je drugačen in kar je dobro za enega otroka, ni nujno dobro tudi za drugega.
- Imaš pravico do življenja. Ne glede na državo izvora ti mora nova država zagotoviti, da si varen/varna, in da imaš vse, kar potrebuješ za preživetje in razvoj.
- Ne smeš biti obravnavan/obravnavana drugače ali nepravilno, samo zato ker prihajaš iz druge države.
- Pravico imaš izraziti mnenje o stvareh, ki se te tičejo, in odrasli morajo pri odločanju upoštevati tvoja stališča. Mogoče boš potreboval/potrebovala pomoč pri razlaganju svojih stališč odraslim.

- Seznanjen/Seznanjena moraš biti s svojimi pravicami, dolžnostmi in o postopku, v katerem se odloča o tvojem nadaljnjem bivanju v novi državi. Seznanjen/Seznanjena moraš biti na tebi razumljiv način in v jeziku, ki ga razumeš.
- Zagotovljen ti mora biti prevajalec, vedno ko ga potrebuješ. Zagotovljeno ti mora biti, da prevajalec zna tvoj materni jezik, in da razumeš o čem teče beseda.
- Zagotovljeno mora biti varstvo tvojih osebnih podatkov, ki smejo biti posredovani tretji osebi samo, če je to potrebno za tvojo varnost ali varnost drugega otroka.
- Omogočeno ti mora biti ohranjati kulturo, jezik in veroizpoved.
- Različne organizacije, ki so vpletene v tvoje življenje, morajo sodelovati, da se lahko odločijo v tvojo najboljšo korist.
- Odrasli, ki delajo s teboj, morajo poznati tvojo kulturo, morajo vedeti, kako se pogovarjati s tabo in ti postavljati vprašanja, pri tem pa ti mora biti zagotovljeno čim bolj prijetno ozračje.
- Odrasli morajo sprejeti odločitve, ki bodo trajno uredile tvoj status, tako da lahko načrtuješ svojo prihodnost.
- Odločitve o tebi morajo biti sprejete čim prej in se z njimi ne sme odlašati, hkrati pa se mora zagotoviti čas, da se jih skrbno sprejme.

Ker si otrok brez spremstva

- Imaš pravico prositi za zaščito in ostati v novi državi ves čas, ko se tvoja prošnja obravnava. Otroci in odrasli imajo lahko različne razloge za zaščito.
- V primeru da ne zaprosiš za zaščito, bi ti moralo biti omogočeno, da v novi državi ostaneš, dokler se ne odloči v tvojo najboljšo korist.

- Vlade te morajo zaščititi, če so te v novo državo pripeljali ljudje, ki te silijo početi svari, ki ti škodijo ali so nezakonite. Če se je to zgodilo tebi, se te ne sme obravnavati kot zločinca niti se te ne sme siliti, da pomagaš ujeti te ljudi z grožnjo, da drugače ne boš smel/smela ostati v novi državi. Mora se ti omogočiti, da ostaneš v novi državi, dokler ni podana odločitev v tvojo najboljšo korist.

Kako se te mora obravnavati in skrbeti zate

- Ob prihodu na mejo, se ti mora omogočiti vstop v novo državo.
- Mejne oblasti se morajo prepričati, da si otrok brez spremstva, da se ti omogoči boljša zaščita.
- Dodeljen ti mora biti skrbnik, ki sodeluje pri vseh odločitvah v zvezi s tabo. Skrbnik ti bo pomagal zagotoviti, da bo slišano tvoje stališče, in da boš deležen/deležna vseh storitev, ki jih potrebuješ. Skrbnik bo sodeloval tudi pri komuniciranju z oblastmi, predvsem pa zagotavljal, da se odločitve sprejemajo v tvojo najboljšo korist.
- Oblasti v novi državi morajo vedeti, da si prišel. Prav tako morajo poznati tvoje ozadje, da se lahko primerno poskrbi zate in se te zaščiti. Pristojni organi se bodo morali pogovoriti s teboj o tvoji situaciji, pri tem pa ti mora biti zagotovljeno čim bolj prijetno ozračje. Pri srečanjih s pristojnimi organi imaš lahko vedno ob sebi osebo, ki ji zaupaš.
- V primeru, da ti ne verjamejo, koliko si star, ti ni potrebno pristati na noben postopek, s katerim bi oblasti hotele ugotoviti tvojo dejansko starost. Če ne pristaneš, te ne smejo prisiliti v postopek. Postopki za ugotavljanje starosti ne morejo določiti natančne starosti, in če oblasti niso prepričane o tvoji starosti, te morajo obravnavati kot otroka.